

Tilmar Roalkvam

Elroy

(Kva kallar du det når folk gifter seg, altså den festen som dei har då?) & - brødlåp. (Og koss går det føre seg?) kos 'ká - ka va: ~~ma~~ dē? (Koss det går for seg.) å:- n - 'difR&nt væier? (Ja.)

n - å:, somme æ i tjørtjo å somme æ i huser ront. somme går ~~te~~ t. å: te "d7östis av pis - d7öd7 ^{koll&sn} elle ~~høstis~~ d& e: - å bli jift& m&n - & - somm& har dans, itte på brødlåp.

(Kor er det dei har dans henne då, er det heime hos -)

næi, dē: e på 'difR&nt hålar - difR&nt bygn&jar så e: bærre får slikt, å så har di - &: - ~~hæim&n~~ bæ:ndar dēr te pleia fōr seg. næi - "veⁱtj& av nåk&n så har vore i 'hus& - å dansa. å somme har bærre - å fålk tjem& dēr å set& ~~hæim&n~~ ront æⁱt bøl å snakka mæ di å har litt te eta.

(Dei har ikkje nokon stor dinner då?)

somm& ti&r har di - å liksâm måj& nân - når di blir jift& - kansj - å: ut på itt&middaj&n så har di 'stor& 'sapper då:, å kan& adl& så æ - å liksâm far å mor å onklar å æ:ntiar å slikt tjem& då å et& mē di, javnast i hæim&n åt bruro - di har d&. nå me: blæi jift& så hadd& me - hadd& m& d& i tjørtjo, å - me hadd& - å tjørtj va fudl& å måj& ut"før&, så "kon,ntj& kâma 'inn, åsså "itt& på då:, så - va: m& neri "beismentn på tjørtjo, me hadd& - å litt lân& dēr å sat ront å - tok - tok & - 'pikt&R. då: jekk me hæim te - te 'hæim&n åt - tjerinjo mi, å dēr opn& me åpp adl& gâv&n& vâv&, å då: - mor å far "hinna å mor å far 'mi: å "søst&r å 'brø:dn& te begg& (&)v ås va: d&r. n& bror min blæi jift& så va d& bærre - nakl& av ås i tjørtjo - han - va: ~~va~~ e:g å - åsså tjerinjo hans

å søst&r "hinna - va adl& så va i: - i: - å: - 'sɛ:Rmo:ni ɛl ka
du vil kadla d& - mn& - mor å far "hinna å mor å far te bror min
va: d&r, å då: jɛkk m& ne: te Reedsburg åsså - så - tok di 'pikt
åv brurfåltjo. å då kåm me te 'ba:rst& te hæimen åt tjɛrinjo ans
hadd& stor& 'såpper dɛr. å dɛ sålstn måj&j& plar jɛra d&, bærrer at
somme har - har dans ittpå 'såpper, n då, åsså tjɛm& m& gáv&n& itte
dansn.

(Har du høyrte om folk som har drive og doktert på folk - eller på
dyr -, folk som ikkje har vore utlærde doktorar, ikkje har hatt
doctor's licence?)

mnæi dde - å dɛ æ somm& så prøv&r jɛdna litt, m&n - ɛ "kantj& tɛnt
på nåk&n nettåp nå: så har jort d&.

(Koss går det for seg når det er likferd?)

å javnast& di har - har - hann så ɛ dø på - funeral parlors - nå:,
åsså har di litt bønn dɛr, åsså tek& di - bærrer får dæi nærşyldast
åsså då tek& di - n - "badi, n åpp te æi tjɛrtja, åsså då: - prɛstn
ɛ dɛ:r, å hann jir - tal, n å sæi& litt åm mann - å - javnast& nå a
va fɛdd& å 'ko:r å - 'kosdan d& va nå an dø å - å litt åm fa'meli, n
ans, koss måj&j& så an - liva 'att&, åsså då: - javnast& - sæian li
te dæi så æ 'att&, kos di ska leva, å - skattj& ta. d& så 'ha:rt å
tjɛm& 'te: å kåma te 'sam&n att& jɛdna. å så då: itt& dɛ: så tek&
di - hann så ɛ dø, å adl& går ront tjisto å ser på - ser han. sæ
klosa di åpp tjisto å tek& d& u:t te: - te 'høRsn, å då: va d& u:t
i "gravjårdn, å javnast& prɛstn sa& litt, nakl& or dɛr, æi lito
bø.n, å då: - let& di tjisto ne-i, å då: æ d& alt øv&sta:. å itt&
fåltjo æ farn& 'frå: så kåvra di åpp tjisto.

(Brukar de noko norsk mat?)

lit&'ter, &: - mor mi mekar møtj& -

- jamt lefsa f&r - ij&no julo, m&n

Roz&t.

mekar u - hu meka n& n&k& d&tta &r& trur &g - & - pot&kaka, v&ttj&
&m d& & n&rsk r&tt &ll& -

(Jau det er norsk.)

m - plar n& meka d&:. & - pot&gr&ut har me n& hatt, m&n d& & m&j& -
m&j&j& &r sia n&: n& &:g va h&ima. 'flattbr&

- &'ri:sngr&ngr&ut har me kvar jul & - "kantj& t&ntja p& n&k& n&: -
(Ja, veit du koss ein lagar lefse?)

mj& - & 'trur d& n& fl&ur & - & vattn kan&,&, litt mjelk & d& i: -
mn d&i - har d& p& &it stort bor & s& har d& s& - s&ll&st - mekar d&
s& t&nt s& di (du?) kann, & kan& to & &in hall fot kr&st - j&dna
tri fot kr&st, & s& - st&itj&r du d&., p& t&pp&n p& - t&pp&n p&
'stov&n, & d&:, itt& du &r (= har) jort d&:, s& l&gg& du d& p& &in -
& &it bor att&, kan p&tta m&j&j& p& t&pp&n p& &t'nann ('einannan'),
& d&: n&r du ~~stov&n, & d&:, itt& du &r (= har) jort d&:, s& l&gg& du d& p& &in -~~ vil fiksa di f&rig& f&r
lefsa, ~~s&ll&st~~ d& & 'flattbr& d&:, & n&r du vi fiksa d& &pp f&r
lefsa s& kan du ~~stov&n~~ bl&ita di, putta vattn p& di, d&: blir di mjuk&,
& d& har du n&k& - & - sokk&r & - & sm&r s& & miksa te'sam&n, &
strike p&, & s& ~~s&ll&st~~ sprinkla du m&ir'sokk&r&p&ud&r, vis du vi, &
& d& fo:ld&r di &pp, & d& & d& f&rikt te eta.

(Kva tid brukar de helst norsk mat?)

javnast& om julo me har - & liks&m lefsa & 'flattbr& & 'risngr&ngr&ut
& slikt m&n liks&m pot&kaka & - & gr&ut, pot&gr&ut, - & - m&n n&: s&
- m&n d& mekar t.j& n&k&n f&r's&l m&ir d&:. & - lut&fisk & javnast -
&ll& jamt vist &m vint&r,n, m&tj& &m - ront julo, m&n d& "e:tj&
"n&tt&p &n "jula 'mat - - fr&"f&st& 'partn p& di's&mb&r & janu'ar
& fibru'ar kan&.

(Er det mange folk som drikk rundt her?)

á: dæ æ ein hæl del, liksám ná: - m - 'onsdaskvæll,n, 'nvtárs-
kvæll,n, sá va d& mágn& sá va: - blæi drottj&n, menn - á kvar
'lördaskvæll sá e de ein hæl del me - slek& sá drikk& - áppi bí-n,
- gá:r ifrá 'ein plass te dn andr& - m&n - de "æ:tj& - sáls.

kvar kvæll d&r æ litt sá går 'a:n m&n - intj& sá ~~me~~ fæ:lt mótj&
neftáp. d& - d& har ná tj& vor& bæd, sæinar& ti& ront her.

(Var det verre før?)

ja me hadd& ein plass sá va: - sá va verr& áppi bí-n. ein - ein
'tæv&Rn. sá va mótj& verr& enn - enn restn áv di, men di "klosa
denn ápp, sá d& - har - "hartj& vor& sá mótj& itt& denn tio.

(Koss ber ein seg át når ein kinnar smør?)

ne - "kantj& minnst at eg har sitt d& m&n d& - tek& ná - á
surnar jom&n, puttar d& i æi stor& - æi krukka - "iþkvaslæg 'slag -
ássá - dá: - antn bærr& þeikar d& m& - ~~me~~ me. - hend,nn&, ell&
sá har ein æi stikka ell& iþkvar "i.ni á - á miksar d& opp gått,
ássá - m - arbæiar 'mæ: d,l lenj& nákk, sá blir d& - lompar -
~~þeikar~~ liks&m, á dá: - kipa 'a:n m& 'de: sá: - bl lompan& störr&
á mæir 'áv di á - á sá dá: - på sluttn sá - "vi.tj& bli: mæir, dá: -
bærr& tek& du vatn& á:v ell& - & - buttermilk "u:tu:r d& á - "skvisar
smør& te'sam&n. (Ja.) á sá e d& - kan& litt salt - pá., spár eg,
sá má d& vara færikt.

(Kva slag forskjellige mætar er det á fá det ljost dá?)

m - ein brí - brukar elektrisi'tet - electricity - he:r - m&nn -
somm& farmar ~~þeikar~~ "kærsin& lampar endá - á - m&n "mest& plassar
uti - uti - 'kántri& har - har lek'trisiti ná: trur eg, á - somm&
har sin& eign& - plentar te á - te á fá: d& u:tu:r, m&n mágn&
tjem&r u:tu:r - plentar sá æ. - har lágn& lin&r ifrá: - stor& bí&r
á bæint te kvar farm. ~~me~~ m& - n& - bærr& 'dæi 'to væi&n& ná:, trur

eg, ront ~~EMM~~ he:r så - har līs u:tur.

Filmar ÞoukvanElroy.

(Hva slag forskjellige mætar er det á fæ vatn på?)

i bien hær sá har me - har me ein store bronr nemþ þaurhuse, á sá e de
piper onde joro má frá dær, ront hæile bien, á ei store pomra nemþ þaur-
huse sá pomrar de - ront - áppi ein tank rontem ei hall vil ífrá þaur-
huse, á dæ ts- kipar de dær, sá dæ tjeme tebars, nete te - á - te - te
husene. þá farmar ront hær har di - á somme har regla springar á har va
pipa inn te huse á inte bar'n, á mánge har bronrar ront her á - á har
fersjellige slags pomper íár dæi; somme þ rónna me elæk'trisíti á somme
me þrs'l'lin moterar, pomper de ápp te huse á bar'n m - á somme pomper
þ de sá di hartje motor ell n'ke på, þerre pompar me hand e - m - áppi
ein þad'l te á þera de þaint inn.

(Har du drive noko med fisking?)

mngæi, fælt lite fisking þ har joart. þ - ná þg va ein lit'n þut
sá fiska me litt dæ, men þerre me þál - þále á lina á - n - ná
þerre fer karp elle s'krar ell
sjella me fækk n'ken - elle -. men i sminare ti þg hartje fiska
þ'tál, 'siste - á - ti ár trur þg.

(Driv þolk elles og fiskar noko serleg?)

ja, dæ - dæ: mánge sá - sá jere fiska. þar te tjeringjo ni þér ut
mæste kvar dag á fiska, elle kvar kvæll. ná fiskar an iðne is'n,
n- á or somar'n sá þ an kvar söndag sá þér an á fiska, á dæ þ
mánge ront hær sá - sá jere metje fisking o:g.

(Kor er det helst de fiskar henne?)

dæ: i viska:ns'arver'n mánge fiskar, á dæ - somme fiskar í - á
litle straumar ront, kansje totþri þot krúst, dær di þatsja þiss
traut'fiskane. m - dæ þ javnaste ront störra röverar d' - dær þiss.

(Kva slag game-ar var det helst de play-a (på skulen)?)
me pleia fúttbál á - á beisbál á - á ná va - me ná ~~na~~ va me inne s
sá pleiar me - á - sm - drop the handkerchief - vettje ka de e pá
nársk, á - á sá hadde me - á - te á sjá ken sá konne háppa lengste
á háppa høgaste, ássá hadde me - te á kasta, sjá ken sá konne kast
ein stæid'n lengste, á sá ken sá konne springa foraste á - á ~~kikk~~
liksám springa æi mil, sjá ken se konne jere de i 'bæste ti. á sá
sá pleia me 'bæsketbál, men de - de ám ~~kikk~~ vinter'n, di jere d
inne, pá æit - pá regla gálv, de. m - me hadde tje ~~mynd~~ mótje áv
de ná 'eg for te skul'n, fer me hadde tje æin go plass te pleia, m
men ná har di gymnasium bæint atteme skul'n her - bæint 'i skul'n.
'me pleia i e'it hus, de va to blakk ifrá skul'n. de vattje
hendikt nákk spár eg. me - fælt - fælt tynne klær pá ná me
pleia der, fer de blæi ~~me~~ "svæit
me konne tje springa ute me slige klær pá.

(Kva gjorde de helst om vinteren?)

á - me hadde sládder á - m 'meste - mestedel'n áv tio. á somme had
sji, ássá va der somme sá sjæist - sjæiste, men de va tje fer 'mót,
áv de:, fer de e fer mótje áv æin jabb te á sjøfla snø'n áv is'n
jamt. ná - de va mestedel'n sá hadde sládder sá me slæida ne bakka
á - sommetier hadde me te bagenar, á ná me hadde fira'fæmm sládder
á knytte di te samen á sá hadde trin liksem dá á for ne bakkar.
ássá prövde me sjá dá, ken sá konne gå lengste á - á de o:g, á
hadde 'ka:ntestar hæila tio te á prøva á fá records. somme tier
hadde me hápp sádder o:g á sjá kos langt di konne háppa men -
me brækka sláddene (~~xáddan~~ sláddane?) mánge gánjer ná me háppa sáls

(Snakkar du noko norsk no, stort?)

ná. de fælt sjælla. eg somme tier snakkar ná eg e hæima men, men
de e javnast engelsk de: o:g ná. á - brødne ád mor mi ne - ná eg m

ter dei áppá strit'n á de 'e-tje náken andre ront sá snakkar me javnaste nársk. u har seks brór sá leve ront - ront 'elrái á ein borti 'mást'n, rest'n e ront 'elrái, á de e javnaste me snakkar nársk m dei. á de to áv di sá eg - ~~há~~ eg snakka jamt nársk me, di kan 'nest'n intje ferstá engelsk e'tál. ell di kann ferstá de men di 'kantje snakka de, e'tál nest'n. á - menn - de fælt fá andre sá eg snakkar nársk me e'tál. me - ná eg e hæima de bærrer - kansje pa:pa á e:g elle mamma á e:g sá - sá - á dei javnaste snakkar nársk á e:g snakkar engelsk. somme tier snakkar e nársk o:g + kansje halve tio snakkar dei engelsk.

(Koss likar du á snakka norsk, tykkjer du det er vanskelegare á snakka -)

á de e mótje værre fer meg te á snakka engelsk i - men de - at eg snakkar sá sjella atte - hartje 'præktisa de ápp. me brukte te snakka nárst hæila tio hæima vætdu, ná eg va táll'fjort'n ár gammadle sá va e - kansje bere i nársk dá en eg va i engelsk, men - ná me va - liksám me ongane ute hæila tio, i skul'n á ált, sá va de jamt engelsk. kám me liksám utáv dá.

(Har du høyrt noko fortalt om troll?)

trádd'l?

(Ja.)

eg har ná haurt de: navne, men - de liksám - engkvart - á litt elle smått dir, n - liksom - nná - á kansje æⁱn hall tome elle sá, jedna æⁱn kvart tome langt - (Jaha -) men eg vætje -

(Men du har ikkje høyrt om noko anna som dei har kalt troll?)

á ja eg 'har 'haurt - 'trur meste eg har haurt ingkvant -

(Noko slags -) liksom banning mæir, et slikt -

(Ja, det kan ein nok og bruka det som, men -) eg har 'haurt de: men -

(Eg tenkte på slike - giants.)

mæi eg 'trur

tje eg har haurt - brukt sålst'næi.

(Nei. - Har du høyrte noko om trollskap då, om folk som trolla - som kunne setja vondt på dyr og folk og -)

nå, eg - eg har haurt de ore o:g, men - trållskap de - 'e:tje de: æit or - somme fålk så 'e:tje - å kansje - å sjitne å 'kantje ta kør åv seg sjölve å -

(Jau, ein kan nok kanskje bruka det om det og, men - det ein mest brukar det om, det er det som dei kallar witchcraft -)

å - ve:l eg har haurt de 'sålst'n o:g, men eg 'ville-tje veta nåke 'omm de e'tål.

(Nei. Dreiv de noko og gjekk julebukk? Har du vore med på det?)
mnå - eg har haurt de men eg 'vetje ka de 'e:. (Ådu veit ikkje kva det er?) nå.

(Koss har de det med jul (= i jula); kva driv de på med juletider?)
vøll me - me har jamt julatre å - sete de åpp kansje æi veka ølle så 'føre jul, trimmar de åpp me mange fersjellige tings, å så - har līs på - å - å så har me ga - gåvene våre 'onna 'tredne. åsså ø de jamt - n - 'programm i tjørtjo å skular ront. me hadde 'program i tjørtjo vår søndag føre jul, 'søndags kvøll'n, (du) vøt ø:g å tje-rinjo mi ø - 'e 'titsjerar (i) 'søndas-skul'n så me: va me i 'programe liksem. øg ga ut gåvene der åppe, te ongane, å så - men liksem - kvøll'n føre jul så - så va me borti - 'far å'mor 'mi:, å pasle (= passeleg?) klåkko 'ti 'hall 'ødleve så for me åpp te mor å far 'hinna å - fer å - snakke å jidde gåver te 'dæi å 'me føkk gåver ifrå 'dæi - å då - me hadde 'såpper hæima - te 'fåltje 'mitt, å då-jul'ldag så kām (me) frå tjørtjo åm mårån, klåkko ti, då va me - for me åpp te fåltje 'hinna då fer middag å va der mæstedel'n av dajen å - itte middag æin gång - m - kansje - ja de va itte såpp - me hadde såpper der åppe. itte såpper for me ne te fåltjo mine atte. kām me

te tjörtjo, hadde - liksám - sáng - e - ka - me kadla de men de va
- 'meste sönjing, á de va 'meste alt der va. men jødna æi lito præik,
men de 'vatje mótje 'te: de. á uti 'kontrie sá - sá har di 'anndag
jul men me: - de - her i bin sá har me alre slikt, me arbæiar de
sama nækste dajen á - alt te 'barste dá, te sama gamla - men de - men
dei har ná - æ vett ná 'æi tjörtja utó 'kontrie sá har - har - præik
pá 'anndag jul. ássá 'tre-e æ áppe javnast - e - julatre-e har me áppe
te - kansje - 'nyttárdajen á jødna söndag ~~niðk~~ ell sá 'itte.